

گره قدیمی ترین و معروفترین ترافیک ایران چگونه باز می شود؟

عمری که در پل فردیس هدر می رود

ایران در تهران

ایران واشقانی خبرنگار

گره کور ترافیک در پل فردیس سال‌هاست هزینه، زمان و آرامش مردمی را که قصد عبور از این مسیر پرتدد دارند زیر چرخ‌های خودروهای عبوری له کرده است. معضل فرساینده‌ای که بدون دلیل و توجیه، روزانه میلیون‌ها تومان سرمایه‌های مادی و معنوی البرز نشینان و خودروهای عبوری به ۱۴ استان دیگر را تلف کرده و استهلاک خودرو، هدر رفت سوخت و آلودگی محیط را در کنار اتلاف عمر و از بین رفتن سلامت جسمی، روحی، روانی مسافران رقم می‌زند. با وجود آنکه پل فردیس در محدوده شهر کرج واقع شده، اما قفل شدن ترافیک اتوبان تهران - قزوین به عنوان شریان اصلی مواصلاتی غرب و شرق کشور مساله‌ای ملی است که استهلاک هنگفت سرمایه و زمان، از پیامدهای زیانبار آن است.

تجربه تلخ انتظار در ترافیک گریزناپذیر این محور، تجربه مشترک چند یا هر روزه مردمی است که گرفتار آن شده‌اند. ترافیک عصرگاهی این محور وقتی فرساینده می‌شود که با هجوم خودروهایی روبه‌رو شوید که برای تعطیلیت پیش رو قصد مسافرت دارند. ترافیک اتوبان تهران - کرج - قزوین گاه ۱۰ تا ۱۵ کیلومتر از قبل تا بعد از محدوده پل فردیس می‌رسد اما از وقتی بزرگراه شمالی و انتهای همت زیر بار ترافیک رفت، اتوبان کرج نفس کشید. تأثیر اجرای طرح‌های راهداری را می‌توان به وضوح دید. طرح‌ها و ایده‌هایی که می‌تواند به جلوگیری از هدر رفت منابع و برقراری آرامش مردم منجر شود.

علل کور شدن گره ترافیکی پل فردیس

در ترافیک پل فردیس دلایل فنی، عمرانی و شهرسازی مؤثری به هم گره خورده‌اند تا این پیچیدگی موجب اختلال در ترافیک این محدوده تهران - کرج و تلفیق این راه‌ها در پل فردیس با اتوبان تهران - کرج یکی از این علت‌ها است. خودروهای سنگین که به دلیل موقعیت ورود به اتوبان، در شبانه روز به طور دائم به جاده مخصوص تهران - کرج تغییر مسیر می‌دهند چالشی

است که این گلوگاه را می‌فشارد تا جانش را بستاند. ورود و خروج کند و خطرناک آنها در کنار خودروهای سبک و سواری موجب ایجاد اختلال در ترافیک این محدوده می‌گردد. از سوی دیگر پل فردیس تنها شریان عبوری مسافران درون شهری و برون شهری است. البرز نشینان برای تردد از قسمت‌های مرکزی و شمالی به قسمت‌های جنوبی این استان و شهرستان فردیس، جراه‌ای جز ورود به این گذرگاه ندارند. شکل‌گیری ایستگاه مرکزی متروی کرج - تهران در پل فردیس نیز که با تمرکز حجم زیادی از مسافران، خودروها و اتوبوس‌ها در در لاین جنوبی اتوبان همراه است، ترافیک درهمی را در ساعات صبحگاه و شامگاه موجب شده است. این در حالی است که پیاده و سوار شدن مسافر بین شهری و کناره‌گیری اتوبوس‌های بین شهری در نزدیک پل فردیس نیز این حجم از رفت و آمدها را دوچندان کرده است.

است که این گلوگاه را می‌فشارد تا جانش را بستاند. ورود و خروج کند و خطرناک آنها در کنار خودروهای سبک و سواری موجب ایجاد اختلال در ترافیک این محدوده می‌گردد. از سوی دیگر پل فردیس تنها شریان عبوری مسافران درون شهری و برون شهری است. البرز نشینان برای تردد از قسمت‌های مرکزی و شمالی به قسمت‌های جنوبی این استان و شهرستان فردیس، جراه‌ای جز ورود به این گذرگاه ندارند. شکل‌گیری ایستگاه مرکزی متروی کرج - تهران در پل فردیس نیز که با تمرکز حجم زیادی از مسافران، خودروها و اتوبوس‌ها در در لاین جنوبی اتوبان همراه است، ترافیک درهمی را در ساعات صبحگاه و شامگاه موجب شده است. این در حالی است که پیاده و سوار شدن مسافر بین شهری و کناره‌گیری اتوبوس‌های بین شهری در نزدیک پل فردیس نیز این حجم از رفت و آمدها را دوچندان کرده است.

ترافیک اتوبان کرج در حال بازشدن است

مدیرکل راهداری و حمل و نقل جاده‌ای

البرز با اشاره به گلابه شهروندان درخصوص ترافیک شدیدی که در این محدوده از آزادراه تهران-کرج وجود دارد، اظهار کرد: اصلی ترین توصیه رئیس سازمان راهداری و حمل و نقل جاده‌ای کشور، رفع این معضل و باز شدن گره ترافیکی بزرگراه تهران-کرج است. در این زمینه یک طرح مشاوره‌ای که نتیجه سه ماه کار تحقیقاتی و مهندسی است، در اختیار قرار گرفت تا عملیاتی و اجرایی شود. این طرح جامع توسط مشاور ذیصلاح، موجب رفع ۸۰ درصد ترافیک اتوبان خواهد شد و معبری برای چوب بری‌های معارض در حاشیه بزرگراه نیز لحاظ شده است. علی زندی فر افزود: در نظر داریم دو کنار گذر در شمال و جنوب پل فردیس احداث کنیم. در لاین جنوبی که قبلاً اجرا شده است، چوب بری‌ها دیده نشده بود. اما در طرح جامعی که در دست اجراست، چوب‌بری‌ها نیز منتفع خواهند شد و یک باند به پهنای جاده مخصوص اضافه خواهد شد. همچنین دو باند نیز در همین محدوده به پهنای اتوبان اضافه می‌شود که لاین جنوبی اتوبان در پل فردیس به ۵ لاین افزایش خواهد

یافت. لاین شمالی بزرگراه تهران-کرج قبلاً تعریض شده بود و ۵ لاین زیر بار ترافیکی رفته است.

وی ادامه داد: باند سوم این مسیر در مناقصه است که اجرای دوپل و یک دوربرگردان کنار پل خروجی فردیس به کلاک در این پروژه پیش‌بینی شده است.

مدیرکل راهداری و حمل و نقل جاده‌ای البرز گفت: شمال بزرگراه در محدوده پل فردیس، قبلاً ۲۰ درصد پیشرفت فیزیکی داشت که در حال حاضر به ۹۷ درصد رسیده است تا بزودی مورد بهره‌برداری قرار گیرد و خودروهای سنگین در زیرگذر به مسیر خود ادامه دهند.

زندی فر با بیان اینکه چندین ورودی و خروجی در پل فردیس وجود دارد که در طرح جدید اصلاح خواهند شد، افزود: در شمال و جنوب پل فردیس، اصلاح رمپ داریم که باید آماده شود، همچنین چندین ورودی و خروجی به فردیس داریم که موجب گمراهی رانندگان است و بنا داریم تا پایان سال آینده همگی نهایی شوند.

وی همسطح بودن اتوبان را عامل دیگر ترافیک دانست و گفت: اتوبان و بزرگراه باید مسیری غیر همسطح باشد. اما در البرز این محور، شمال و جنوب کرج را به هم وصل می‌کند و مسافری برای تردد از غرب به شرق این شهر و بالعکس شده است.

علی زندی فر مدیرکل راهداری و حمل و نقل جاده استان البرز افزود: در محدوده ترمینال مسافربری شهید کلانتری با ترافیک سنگین و همیشگی روبه‌رو بودیم که دو کیلومتر از این مسیر تعریض شد و در حال حاضر شاهد ترافیکی روان در این بخش از جاده هستیم. همچنین قرار است دو لاین هم در محدوده پل آیت الله هاشمی تا قزلحصار به پهنای مسیر اضافه شود تا ترافیک این محدوده رفع نیز شود.

مدیر کل راهداری و حمل و نقل جاده‌ای البرز با تأکید بر اینکه برای اجرای پروژه‌های پیش‌بینی شده هیچ مشکل اعتباری وجود ندارد، گفت: به دلیل اهمیت این مسیر و رفع دغدغه مردم، خوشبختانه اعتبار ملی برای این طرح‌ها در نظر گرفته شده و بخشی از این اعتبار نیز در سفر رئیس جمهور به استان البرز تصویب شده است.

خوزستان

آماده‌دمای ۵۰ درجه باشد

زهرا افشار خبرنگار

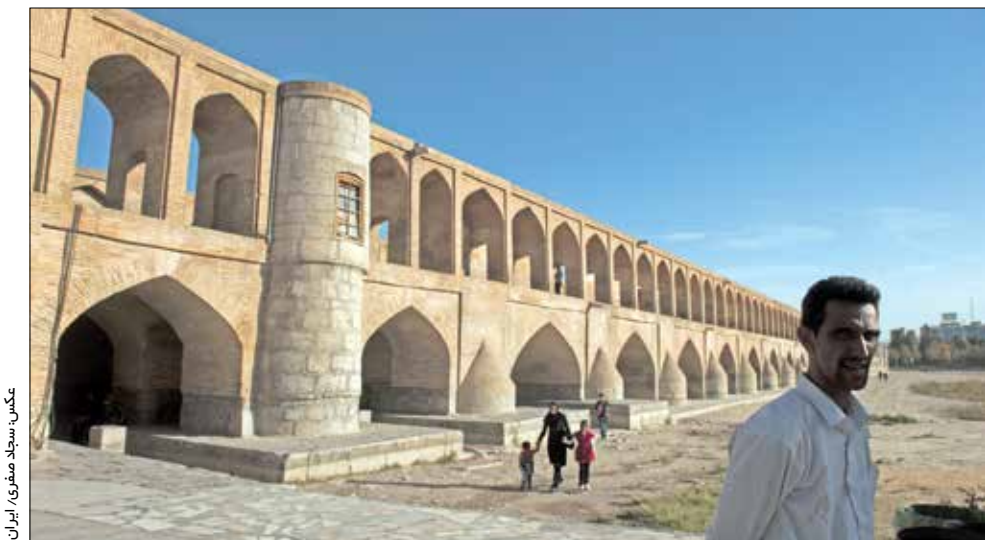
میانگین دما در بسیاری از استان‌ها تا پایان هفته جاری بین ۵ تا ۷ درجه سانتیگراد افزایش می‌یابد اما خوزستانی‌ها باید منتظر دمای ۵۰ درجه سانتیگراد باشند.

«امین حسین نقشینه»، کارشناس پیش‌بینی سازمان هواشناسی با بیان این مطلب به «ایران» گفت: دمای هوا از امروز تا روزهای پایانی هفته برای استان‌های شمال غرب، سواحل شمالی و دامنه جنوبی البرز از جمله البرز، تهران، قم، همدان، زنجان، آذربایجان غربی، آذربایجان شرقی، کردستان، اردبیل، گیلان، مازندران، قزوین و ایلام افزایش محسوسی خواهد داشت. اما در خوزستان علاوه بر رسیدن دما به بالای ۵۰ درجه در روزهای پنجشنبه و جمعه ما شاهد شرحی شدید خواهیم بود که این مسأله شرایط سختی را برای مردم این استان فراهم خواهد کرد. انتظار می‌رود از روز سه‌شنبه تا پایان هفته رطوبت هوا در خوزستان و بوشهر به بالای ۹۰ درصد برسد. وی افزود: پایتخت نشینان نیز باید منتظر دمای بالای ۴۰ درجه در پایان هفته باشند. پیش‌بینی‌ها نشان می‌دهد در حالی که امروز -دوشنبه- بیشینه دما در تهران به ۳۷ درجه می‌رسد دمای هوا در روز چهارشنبه به ۳۹ و پنجشنبه به ۴۰ درجه سانتیگراد خواهد رسید.

نقشینه گفت: مردم شهر تبریز نیز در این هفته دمای ۳۹ درجه سانتیگراد را تجربه خواهند کرد و باید به این موضوع توجه کرد که شاید مردم خوزستان حتی به دمای ۵۰ درجه در روزهای خرمایران از استان‌های معتد داشته باشند اما به نظر می‌رسد مردم تبریز کمتر با گرمای ۳۹ درجه سانتیگراد مواجه شده باشند. لذا مردم در استان‌هایی که به آنها اشاره شد باید مراقب گرمایزدگی باشند و از ایستادن در فضای بدون سقف خودداری کرده و توصیه‌های پزشکی را جدی بگیرند. نقشینه تصریح کرد: مردم جنوب سیستان و بلوچستان، جنوب کرمان، شمال هرمزگان و جنوب شرقی فارس نیز از امروز تا روز چهارشنبه با رشد ابرهای همرفتی شاهد رگبار باران، رعدوبرق، وزش باد شدید موقتی و گاهی خیزش گردوخاک خواهند بود. همچنین در ۴۸ ساعت آینده در بخش‌هایی از مرکز و جنوب کشور وزش باد شدید همراه با گردوخاک پیش‌بینی می‌شود.

مهاجرت در «نصف جهان» روی دنده معکوس

گرانی، جاذبه‌های اصفهان را کم‌رنگ کرده است

عکس: سید مصطفی/ایران

اصفهان - مهاجرت معکوس و بازگشت جمعیت شهرنشین به روستاها موضوعی بوده که سال‌ها دولت‌های مختلف برای تحقق آن تلاش می‌کردند اما به دستاوردهای چشمگیری نمی‌رسیدند. اخیراً اما یک عامل جدید در افزایش مهاجرت معکوس بسیار فعال و تأثیرگذار عمل کرده است و آن پدیده تورم، مشکل تأمین مسکن و گرانی در شهرهای بزرگ و کلانشهرها است؛ بویژه اگر آن شهرها هز ۵۰ شهر گران ایران باشند؛ شهری مانند اصفهان.

به گفته معاون آمار و اطلاعات سازمان برنامه و بودجه استان اصفهان، پدیده «مهاجرت معکوس»، که دولت‌های مختلف به دنبال راهکارهایی برای عملیاتی کردن آن بودند و در نهایت موفق به اجرای آن نشدند، امروز با افزایش قیمت‌ها و گران شدن مسکن و تبدیل شدن اصفهان به یک شهر گران، عملیاتی شد و مهاجرت روستائیان از شهر اصفهان به زادگاه خویش و حتی مهاجرت شهرنشین‌های اصفهان به شهرهای اطراف گرفت. آلودگی هوا، فرونشست زمین، خشکسالی و بحران آب از دیگر دلایل مهاجرت از اصفهان از سوی مسئولان امر مطرح می‌شود. در همین پیوند باید گفت روند افزایشی مهاجرت در اصفهان موضوعی تأیید شده از سوی مسئولان است؛ اگرچه در اولویت‌بندی دلایل، نظرات متفاوتی ارائه شده است. ۹۷ پژوهشگر ۹۱ سوی سازمان برنامه و بودجه استان اصفهان با عنوان «بررسی جریان‌های مهاجرتی استان اصفهان» انجام شد که براساس آن پدیده «مهاجرت» در این خطه تا سال ۹۵ و براساس آمار نفوس و مسکن از روستا به شهر و از شهرهای اطراف به شهر اصفهان ثبت شده است.

مطالعات این پژوهش نشان می‌دهد از سال ۹۶ این روند با تغییر شکل مواجه می‌شود و بیشتر جابه‌جایی جمعیت شکل می‌گیرد؛ روندی که با مهاجرت غیردائم در شهر اصفهان نمود می‌یابد.

براساس آخرین سرشماری در سال ۹۵، سهم مهاجران جابه‌جا شده در استان اصفهان نسبت به کل کشور در دوره زمانی

است اما براساس تحقیقات مرکز پژوهش‌های مجلس، عمده دلیل خروج سرمایه‌گذاران از اصفهان به دیگر شهرها، «سختگیری‌ها در اعطای مجوز» و «مالیات‌های سنگین» و فضای سنگین کسب‌وکار است. وی خالی شدن اصفهان از سکنه را نپذیرفت و یادآور شد: امروزه شاهد دو پدیده سکونت دائم و غیردائم هستیم؛ به این صورت که محل زندگی فرد در شهر دیگری است و به اصفهان در حال رفت‌وآمد است.

■ **خالی شدن اصفهان از سکنه در آتسل پیاپی امکان‌پذیر است**
سیروس شفق‌ی استاد جغرافیای شهری دانشگاه اصفهان، گرانی را دلیل اصلی افزایش مهاجرت معکوس دانست و گفت: شهر اصفهان به نسبت شهرستان‌های کوچک و اطراف، شهر گرانی است و باید برای اجاره و خرید ملک هزینه بیشتری پرداخت کرد و همین مسأله باعث کوچ مردم به اطراف استان مانند فلاورجان شده که دارای خانه‌ها و زمین‌های ارزان‌تر است. وی آلودگی هوا را دیگر دلیل مهاجرت از اصفهان دانست و بیان داشت: در سال‌های اخیر شاهد مهاجرت بخشی از جمعیت اصفهان به حاشیه‌های استان از جمعیت فلاورجان و دورتر از آن به علت فرار از آلودگی هوا هستیم. شفق‌ی گفت: استنباط ما این است که اصفهان به خاطر مشکلاتی که دارد خالی از سکنه می‌شود اما این امر یکی، دو نسل به طول می‌انجامد.

۹۵-۱۳۹۰ نسبت به دوره قبل (۵سال گذشته) اندکی افزایش داشته و از ۶۸٫۸ درصد به ۷۰٫۰ درصد رسیده است.

همچنین اصفهان براساس این سرشماری طی سال‌های ۹۰ تا ۹۰ و ۹۵ مهاجرپذیر بوده است اما این روند از سال ۹۶ تا ۱۴۰۱ روند معکوس گرفته و بیشتر روستائیان که طی این سال‌ها به شهر آمده بودند به زادگاه خویش بازگشته‌اند، اما در این میان برخی کارشناسان عمده‌ترین دلیل این جریان معکوس را گرانی مسکن مطرح کرده‌اند.

■ **سکونت غیردائم پدیده‌ای نود اصفهان**
در این پیوند محمد رضا لعلی معاون آمار و اطلاعات سازمان برنامه و بودجه استان اصفهان در گفت‌وگو با ایرنا، افزایش قیمت مسکن در شهرها را دلیل پیدایش مهاجرت معکوس به روستاها دانست و گفت: آنچه مبرهن است «فرونشست زمین» اگر چه در مهاجرت از اصفهان نقش دارد اما دلیل اصلی نیست زیرا در این مسأله بزرگ‌نمایی شده است و «فرونشست زمین» در اصفهان یک موضوعی است که سابقه ۵۰ساله دارد هر چند شاهد روند خشک شدن آبخوان‌ها هستیم. لعلی در ادامه افزود: خروج سرمایه از اصفهان به دلیل خشکسالی، یکی از دلایل